

רשומות

הצעות חוק

4 במרס 1963

555

ח' באדר תשכ"ג

עמוד

246

חוק הגנת השכר (תיקון מס' 3), תשכ"ג—1963

חוק הגנת השכר (תיקון מס' 3), תשכ"ג-1963

1. בסעיף 1 לחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958 (להלן - החוק העיקרי), במקום הגדרת "שכר מולן" יבוא:
- 1 תיקון סעיף 1
- "שכר מולן" - שכר עבודה שלא שולם במועד הנקוב בסעיפים 9-14 או במועד שנקבע על פיהם.
2. במקום סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא:
- החלפת סעיף 6
6. שכר עבודה ישולם לידי העובד במישרין, אך מותר שישולם לו, על פי הוראתו בכתב, באמצעות בן-זוגו, הורו, ילדו, חבר בעבודה, מוסד בנקאי כמשמעותו בחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954², בנק הדואר, לשכת עבודה שהוקמה על פי סעיף 23 לחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1958³, או כל תאגיד שאושר לכך על ידי שר העבודה בהסכמת ארגון העובדים הגדול ביותר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת.
3. בסעיף 8 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- 8 תיקון סעיף 8
- "(ד) ההגבלות שבסעיף זה חלות גם על שכר עבודה שבידי לשכת העבודה או תאגיד כאמור בסעיף 6, שבאמצעותו מוצע תשלום לעובד, אבל רשאים הם לגבות כל סכום שנחגז לעובד כמקדמה על חשבון שכר העבודה; שולם שכר העבודה באמצעות מוסד בנקאי או בנק הדואר יחולו ההגבלות שבסעיף זה על שכר העבודה שבידיהם במשך חודש ימים מיום ששולם להם.
- "(ה) הוראה שבחיקוק הנוגדת הוראת סעיף זה לא ינהגו לפיה."
4. אחרי סעיף 12 לחוק העיקרי יבוא:
- הוספת סעיף 12א
- 12א. לגבי הרכיבים של שכר עבודה שאינם שכר יסוד או תוספת יוקר מחיה, רשאי שר העבודה, בתקנות, להאריך את מועדי התשלום שנקבעו בסעיפים 9 עד 12 לתקופה שלא תעלה על 60 יום; שכר העבודה שמועדו הוארך כאמור שלא שולם עד ליום החמישה עשר לאחר המועד המוארך, ייחשב לענין הסעיפים 17 עד 22 כשכר מולן."
5. במקום סעיף 13 לחוק העיקרי יבוא:
- 13 תחלפת סעיף 13
13. שר העבודה רשאי, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לקבוע מועד לתשלום שכר עבודה שלא נקבע לו מועד בסעיפים 9 עד 12."
6. (א) בסעיף 14 לחוק העיקרי -
- 14 תיקון סעיף 14
- (1) בהערת השוליים תימחק המלה "בדיעבד";
- (2) הסעיף יסומן "14 (א)" ואחריו יבוא:
- "(ב) הוסכם בהסכם קיבוצי, או בהסכם בכתב שבין ארגון עובדים

1 ס"ח תשי"ח, עמ' 86; תשי"ט, עמ' 40; תש"ך, עמ' 99.

2 ס"ח תשי"ד, עמ' 192.

3 ס"ח תשי"ט, עמ' 32.

למעבידים אף שאיננו הסכם קיבוצי, על הגדלת שכר לתקופה עתידה, מותר שתשלום התוספת לשכר יידחה למועדים שייקבעו בהסכם כאמור, ובלבד שלא יידחה למועד מאוחר משה חדשים לאחר היום שבו צריך להשתלם השכר אילמלא נדחה.

הוספת סעיף 17א

7. אחרי סעיף 17 לחוק העיקרי יבוא:

17א. הזכות לפיצויי הלנת שכר, להבדיל משכר עבודה, תתיישן אם לא הוגשה תובענה לבית המשפט או לממונה על גביית השכר תוך שנה מהיום שבו רואים את השכר כמולן, או תוך 14 יום מהיום שקיבל העובד את השכר שבו קשור הפיצוי, הכל לפי המוקדם, אולם בית משפט או הממונה רשאים להאריך את התקופה של 14 יום לתקופה של 30 יום.

החלת סעיף 18

8. במקום סעיף 18 לחוק העיקרי יבוא:

18. בית משפט וממונה על גביית שכר רשאים להפחית פיצוי הלנת שכר או לבטלו, אם נוכחו כי שכר העבודה לא שולם במועדו כטעות כנה, או בגלל נסיכה שלמעביד לא היתה שליטה עליה או עקב חילוקי דעות בדבר עצם החוב, שיש בה ממש לדעת בית המשפט או הממונה על גביית השכר, לפי הענין, ובלבד שהסכום שלא היה שגוי במחלוקת שולם במועדו.

תיקון סעיף 19

9. בסעיף 19 לחוק העיקרי, במקום "על פי בקשת עובד או בא כוח ארגון עובדים המייצגו" יבוא "על פי בקשת עובד או בא כוח ארגון עובדים המייצגו שהוגשה תוך שנה מהיום שבו רואים את השכר כמולן".

הוספת סעיף 19א

10. אחרי סעיף 19 לחוק העיקרי יבוא:

19א. (א) כונס הנכסים הרשמי, נאמן בפשיטת רגל ומפרק חברה או אגודה שיתופית אינם חייבים בפיצויי הלנת שכר בעד פרק הזמן שראשיתו ששה חדשים לפני התאריך הקובע.
(ב) לא יינתן צו תשלום נגד כונס הנכסים הרשמי, נאמן בפשיטת רגל, או נגד מפרק חברה או אגודה שיתופית.
(ג) סעיף זה אינו חל על פירוק מרצון של חברה ועל שכר העבודה שכונס הנכסים הרשמי, נאמן בפשיטת רגל או מפרק חברה או אגודה שיתופית יתחייבו בהם אחרי התאריך הקובע.
(ד) "התאריך הקובע" לענין סעיף זה – יום הגשת הבקשה לצו קבלת נכסים או לצו פירוק על ידי בית המשפט, או יום מתן צו פירוק לאגודה שיתופית, הכל לפי הענין.

הוספת סעיף 21א

11. אחרי סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא:

21א. (א) ממונה על גביית שכר רשאי –
(1) להזמין אדם להעיד לפניו, להיחקר בעד או להגיש מסמך, וכן לדרוש מכל עד שיקיים עדותו בשבועה או בהן צדק;
(2) ליתן צו הכופה אדם לכוא לפניו לאחר שלא בא לפי הזמנה כאמור בפסקה (1) ללא סיבה סבירה וכן להטיל עליו תשלום ההוצאות שנגרמו מחמת סירובו לציית להזמנה ולקבוע אותו בסכום שלא יעלה על מאה לירות;

(3) לקבוס בסכום שלא יעלה על 100 לירות אדם שסירב להעיד, להיחקר או להגיש מסמך כפי שנדרש.

(ב) קנס שהוטל לפי סעיף קטן (א) ייגבה כדרך שגובים קנס שהוטל על ידי בית משפט.

(ג) שר העבודה רשאי להסדיר בתקנות דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה של עדים שהתייצבו לפני הממונה על פי הזמנה כאמור בסעיף קטן (א) והפקדתם על ידי המבקש הזמנת עד.

12. סעיף 22 לחוק העיקרי – בטל. ביטול סעיף 22

13. במקום סעיף 23 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיף 23

23. הסמכות הנתונה לממונה על גביית השכר לתת צו תשלום אינה באה לגרוע מזכותו של עובד לתבוע שכרו בדרך בה תובעים חוב אורח, אף אם בקשת העובד לצר תשלום נדחתה על ידי הממונה על גביית השכר.

14. בסעיף 25 (א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא: תיקון סעיף 25

“(4) סכום שהוטל כקנס משמעת בהתאם להסכם קיבוצי או על פי חיקוק.”

15. הוראות סעיף 8 יחולו גם על תובענות שתחילתן לפני תחילתו של חוק זה. הוראת מעבר

ד ב ר י ה ס ב ר

תכליתו של החוק המוצע בזה הוא להכליל בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958 (להלן – החוק העיקרי), מספר תיקונים הנובעים מהגסיון שנרכש בהפעלת החוק, ואלה עיקרי התיקונים:

1. אם הורה על כך העובד, מותר יהיה לשלם את שכר העבודה המגיע לו גם באמצעות מוסד בנקאי, לשכת עבודה, גוף שיאושר לכך על ידי שר העבודה בהסכמת ארגון העובדים הגדול ביותר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת וכו' (סעיף 2).

2. הוראות סעיף 8 לחוק העיקרי המגבילות אפשרות העיקול, ההעברה והשיעבוד של שכר עבודה, יחולו על הכסף שנמצא בידי מוסד בנקאי שבאמצעותו שולם שכר העבודה במשך חודש ימים מיום התשלום (סעיף 3).

3. שר העבודה יהיה מוסמך לגבי הרכיבים של שכר העבודה שאינם שכר יסוד או תוספת יוקר, להאריך, בתקנות, את מועדי התשלום הקבועים לתקופה שלא תעלה על 60 יום (סעיף 4).

4. מותר יהיה לקבוע בהסכם קיבוצי, או בהסכם אחר בכתב בין ארגון עובדים למעבידים, שתוספת לשכר עבודה שהוסכם עליה באותו הסכם תשולם במועד כנקוב בהסכם, אך לא יאוחר משהחודשים לאחר היום שבו צריך היה השכר להשתלם (סעיף 6).

5. הזכות לפיצויי הלנת שכר, להבדיל משכר עבודה, תתיישן כתום שנה מהיום בו רואים את השכר כמולן, או כתום 14 יום מהיום שבו שולם למעשה השכר, לפי התאריך

המוקדם יותר, אלא שבית המשפט או הממונה על גביית שכר יהיו רשאים להאריך את המועד של 14 יום ל-30 יום (סעיף 7).

6. במקרה של פשיטת רגל או פירוק חברה או אגודה שיתופית על ידי בית משפט או בפיקוחו או על ידי הרשם, יותאמו הוראות החוק ליסודות המקובלים בהליכי פשיטת רגל (סעיף 10).

7. לממונה על גביית השכר תוענק הסמכות להזמין עדים לשם מסירת עדות או מסירת מסמך בהליכים שלפניו, ולאכופ הפעתם של העדים על ידי צווי הבאה והטלת קנס. על מנת שלא יוטל עומס כבד מדי על העדים המוזמנים כאמור, תוענק לשר העבודה הסמכות לקבוע בתקנות דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה של עדים המופיעים בהליכים שבפני הממונה (סעיף 11).

להלן סעיפי החוק העיקרי שהחוק המוצע בא לתקנם:

1. בחוק זה –

"שכר מולן" – שכר עבודה שלא שולם במועד הנקוב בסעיפים 9 עד 12 או במועד שנקבע לפי הסעיפים 13 עד 14.

6. שכר עבודה ישולם לידי העובד במישרין, אך מותר שישולם, על פי הוראה בכתב של העובד, באמצעות לשכת עבודה כאמור בסעיף 25 (4) או באמצעות בנק, וזו או חברו בעבודה.

8. (א) מאה וששים לירות לחודש משכר העבודה הנותר אחרי ניכוי מס הכנסה אינו ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד בכל דרך אחרת; שר העבודה רשאי, באישור ועדת העבודה של הכנסה, לשנות את הסכום האמור בסעיף זה בשים לב לתנודות בשכר העבודה.

(ב) סעיף קטן (א) אינו חל על עיקול, העברה או שעבוד לשם תשלום מוזנות.

(ג) מקום שהשכר משתלם שלא על בסיס של חודש, רשאי שר העבודה לקבוע בתקנות הוראות בדבר חלק השכר שאינו ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד.

13. שר העבודה רשאי, באישור ועדת העבודה של הכנסה, לקבוע מועד תשלום שכר לסוגי עבודה אשר מועדי תשלומם לא נקבעו בסעיפים 9 עד 12.

14. הוסכם בהסכם קיבוצי או בין העובד למעביד על הגדלת שכר לתקופה שעברה או על תוספת על השכר כאמור, ולא הוסכם על המועד לתשלום ההפרשים המגיעים לעובד בעד אותה תקופה לפי ההסכם, ישולמו ההפרשים במועד הקרוב לתשלום שכר העבודה, אך רשאי ממונה על גביית השכר, על פי בקשת המעביד שהוגשה לו לפני אותו מועד, ולאחר שמיעת העובד, לקבוע מועד אחר לתשלומם או לקבוע תשלומם לשיעורים. סכום שלא שולם עד ליום החמישה עשר לאחר המועד שהוסכם עליו או שנקבע על ידי הממונה על גביית השכר, הכל לפי הענין, ייחשב לענין הסעיפים 17 עד 22 שכר מולן.

18. (א) ממונה על גביית השכר רשאי, על פי בקשת המעביד שהוגשה תוך חודש ימים ממועד התשלום, ולאחר שנתן לעובד הזדמנות להשמיע טענותיו, להפחית פיצוי הלנת שכר או לבטלו, אם נוכח כי שכר העבודה לא שולם במועדו בטעות כנה או מסיבה אחרת שלמעביד לא היתה, ולא יכולה להיות, כל שליטה עליה.

(ב) מקום שמעביד פשט את הרגל, או שהוא חברה או אגודה שיתופית בפירוק, רשאי ממונה על גביית השכר, על פי בקשת הבא במקום המעביד, ואם ראה שמן הצדק הוא לעשות כן, להפחית את פיצוי הלנת השכר או לבטלו לגבי התקופה שאחרי תאריך מתן הצו המכריע על המעביד כפרשט רגל או אחרי תאריך צו הפירוק, ואם לא ניתן צו פירוק – לגבי התקופה שלאחר תאריך התחלת השירוק.

19. ממונה על גביית השכר רשאי, על פי בקשת עובד או בא-כוח ארגון עובדים המייצגו, לתת צו תשלום על שכר מולן (להלן – צו תשלום), ודינו של הצו לענין הוצאה לפועל כדין פסק דין סופי של בית משפט שלום במשפט אזרחי, וזולת אם בוטל הצו על ידי בית משפט שלום על סמך בקשה בדרך המרצה, שהגיש המעביד תוך שבעה ימים מהיום שבו נמסר לו הצו.

22. ניחן צו תשלום ולא בוטל, חייב המעביד בתשלום אגרה בשיעור של 3% משכר העבודה שהוא חייב לשלמו על פי הצו, אך לא פחות משתי לירות ולא יותר מ-50 לירות; פקודת המסים (גביה) – להוציא סעיף 12 שבה – חלה על האגרה כאילו חיתה מס כמשמעותו בפקודה האמורה.

23. הסמכות הנמנה למנובה על גביית השכר לתת צו השלום אינה באה לגרוע מזכותו של עובד לתבוע שכרו בדרך בה תובעים חוב אזרחי.

25. (א) לא ינוכו משכר עבודה אלא סכומים אלה:

- (1) סכום שהובח לנכותו, או שמוותר לנכותו על פי חיקוק;
- (2) תרומות שהעובד הסכים בכתב כי ינוכו;
- (3) דמי חבר בארגון עובדים שהעובד חבר בו, שיש לנכותם מן השכר על פי הסכם קיבוצי או חוזה עבודה או שהעובד הסכים בכתב כי ינוכו, והתשלומים הרגילים לועד העובדים במפעל;
- (4) – (בוטל);
- (5) תשלומים שוטפים לקופות גמל;
- (6) חוב על פי התחייבות בכתב מהעובד למעביד, בתנאי שלא ינוכה על חשבון חוב כאמור יותר מרבע שכר העבודה;
- (7) מקדמות על חשבון שכר עבודה, אם אין המקדמות עולות על שכר עבודה בעד שלושה חדשים; עולות המקדמות על שכר עבודה לשלושה חדשים – הלוא על היתרה הוראות פסקה (6).

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), חדל עובד לעבוד אצל המעביד, רשאי המעביד לנכות משכרו האחרון של העובד כל יתרה של חוב שהעובד חייב לו, לרבות מקדמות.